

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR LÄSÅRET 2024-25

Hangö Centralskola

Centralskolans kollegium har bestått av rektor Monica Lönnqvist, 9 klasslärare, 3 speciallärare och 1 timlärare i huvudsyssla. I skolans ledningsgrupp har förutom rektorn ingått vice rektorn och digitorn, som fungerat som teamledare för varsitt lärarteam; åk 5-6, åk 1-4. Skolan hade per 31.5 144 elever på åk 1 – 6, med 12 basundervisningsgrupper, varav 9 enkla klasser och 3 sammansatta klasser, enligt nedanstående:

åk 1	klasslärare Monica Roms, digitutor och teamledare
åk 2	klasslärare Birgitta Anttonen
åk 3	klasslärare Malena Knutsson
åk 1-4	speciallärare Maria Repo, koordinerande speciallärare
4A	klasslärare Magnus Lindberg
4B	klasslärare Erica Sjölund
åk 4-5	speciallärare Robert Jonsson
5A	klasslärare Robert Grönroos
5B	klasslärare Sofie Stenman
6A	klasslärare Jenny Mattsson, vice rektor och teamledare
6B	klasslärare Nanda Björklund
åk 5-6	speciallärare Mona Kallström
timlärare i huvudsyssla: Johan Nyberg (bl.a. MU åk 1-6)	

Skolans elever har också undervisats av följande ämneslärare från Hangö högstadium: Karolina Wiegner (EN 6A), Henrik Örnberg (GY 6B), Jessica Bäckman (Afi gr.1 åk6) samt Charlotta Wickman (aug-nov)/Karolina Wiegner (dec-maj)(specialundervisning 6AB). Skolans rektor har några lektioner i veckan fungerat som kompanjonlärare i matematik i åk 4-6. Av Centralskolans speciallärare har Maria Repo även ansvarat för specialundervisningen i Hangöby skola och Lappvik skola. Nanda Björklund har undervisat i textilslöjd och Robert Grönroos i gymnastik i högstadiet. Skolgångshandledarna som handlett eleverna har varit Helena Sjöberg-Liljestrand, Jutta Rönnerberg, Malin Sannholm, Barbro Salo (3d/v), Tua Sandberg samt Elin Ling.

Centralskolan och Keskuskoulu, som finns i samma skolbyggnad, har under läsåret samarbetat över språkgränserna gällande bl.a. skoltider, raster, luncharrangemang, gemensamma utrymmen och planering av verksamheten. För att öka tryggheten och säkerheten under skoldagen, både utomhus och inomhus, har vi även haft effektiverad rastövervakning på skolgården samt haft låsta dörrar; innerdörrarna har varit låsta under hela läsåret och ytterdörrarna har varit låsta i maj månad. Lärarna och klasserna från de båda skolorna har samarbetat inom ramarna för läsårstemat "språkligt samarbete". Skolorna har i september hållit en gemensam stafett- och motionsdag på Rukki Arena och utöver detta har skolornas parallellklasser haft några gemensamma lektioner med gemensamma teman. Båda skolornas femteklassister deltog också, i blandade grupper, i en gemensam temadag-Ståhej på sjön, som Hangö segelförening ordnade i slutet av maj.

Samarbete har även förts med andra skolor. Centralskolan bjöd i januari in Hangöby skolas elever till en gemensam temadag i idrottshuset, där innebandy och gemensam samvaro var som tema, och i mars blev våra elever i åk 1-3 inbjudna till Hangöby skolan för att se pjäsen Det gruvliga med Greger. I oktober blev Centralskolans elever, åk 1-6, inbjudna till Lappvik skola för att se Teater Taimines pjäs, Skolans Kung. Centralskolans åk 3 besökte Hangöby skolas tredjeklassister i maj, för att lära känna varandra inför åk 4. Hangöby skolas åk 3 och Lappvik skolas åk 4 har i maj besökt Centralskolan, där de skall fortsätta sin skolgång nästa läsår. Lappvik skolas och Centralskolans lärare har haft en del gemensamma lärarmöten men också gemensam obligatorisk lärarfortbildning, som berört internt utvecklingsarbete inom skolan, Första hjälp samt de nya stödformerna som träder i kraft 1.8.2025. Sedvanligt har skolan också samarbetat med Hangö högstadium och sjätteklassisterna har i maj besökt sin blivande skola. Under våren fördes samarbete med förskolan och förberedelser har gjorts kring vänelevsverksamheten mellan nybörjarna och nästa läsårs elever i åk 4. Utöver detta har skolan också haft följande samarbetspartners: Hyllis, ungdoms- och idrottsväsendet, elevvården, socialen och barnskyddet, polisen, Turun Yliopisto, Naturskolan Uttern, Hangö välfärdskoordinator, Hangö stadsbibliotek, Hangö svenska församling, Hangö guider, Hangö museum, Hangö filmfest och Bio Olympia, Centralskolans Hem och Skola r.f. samt K-Supermarket/Hangö.

Mentalt välmående, trivsel och gemenskap under skoldagen, har hört till skolans huvudteman, som genomsyrat läsåret på olika sätt såväl under temalektioner och temadagar, som under olika evenemang och tillställningar. Exempel på detta kan vara besöket till Lappvik skola då hela Centralskolan var inbjuden för att se Teater Taimines pjäs Skolans Kung, biobesöket för åk 1-5 som sponsorerades av Hangö Filmfest, lilla-juls- och Lucia firandet och skolans julfest, vintertemadagen för åk 5-6 i Meri-Teijo/ i Hangö som sponsorerades av Aktias Sparbanksstiftelse, åk 4-6:s besök till Svenska teatern/pjäsen Matilda som bekostades av Stiftelsen Brita Renlunds minne, skolans Upp på scen – tillfälle och skolans allsångstillfällen, temadagen i maj med Unicefrunda och skräp-plockning i näromgivningen (Hangö stads projekt; FM i omsorg).

Annat nämnvärt som också tangerar läsårets välmående-tema, är att skolans elever, liksom övriga Hangö skolans elever, var inbjudna till Hangö- 150-års mottagning i november i stadshuset. Likaså var eleverna i åk 3-9 i augusti inbjudna till idrottshuset för att bl.a. ta del av Robin Packalens föreläsning som berörde anti-mobbning. En grupp på ca 50 av våra elever uppträdde lördagen den 31.8 i Casinoparken, under Hangö 150-års jubileumsfest, där de under musiklärarens ledning framförde några sånger. Våra elever i åk 3-6 har också under läsåret besökt Regatta Spa och åk 2 har deltagit i en simkartering som hölls i Astrea. På våren gjorde klasserna utfärder och klassresor i Hangö eller Ekenäs (åk 1-5) samt till Helsingfors (åk 6). Skolan har haft klubbverksamhet; dels en yoga-klubb och dels den traditionsenliga stafett- och motionsklubben som avslutades med Stafettkarnevalen i Helsingfors, där vi hade 18 stafettlag som representerade vår skola och som HIK- friidrott stod för hälften av sponsoreringen till busstransporterna. Skolans elevkår har under läsåret också jobbat med olika uppgifter för elevernas bästa, för elevernas trivsel och välmående, och elevkårens styrelse har bl.a. ordnat Halloween-maskerad, ett julkortsprojekt där man gjorde julkort som delades ut till stadens äldre på Astrea och Källan, vändagsdekorationer gjordes och sattes upp i skolan inför vändagen, Crazy Hair Day ordnades inför Valborg och i maj ordnades det i klasserna en tävling samt röstning kring skolans nya betygsomslag.

Skolans elever har erhållit allmänt, intensifierat eller särskilt stöd enligt behov. Elever som varit i behov av särskilt stöd har erhållit smågruppsundervisning i de sammansatta klasserna, där undervisningen getts av specialläraren som också varit klassföreståndare för sin grupp. Det intensifierade och allmänna stödet har dels givits av klass- eller ämneslärarna, men också av speciallärarna Maria (åk 1-3), Mona (åk 4-5) och Charlotta/Karolina (åk 6). En del av eleverna i de sammansatta klasserna har även i olika läroämnen varit inkluderade i de större elevgrupperna som hört till sin årskurs och har då undervisats av klassläraren eller ämnesläraren i respektive läroämne. Våra skolgångshandledare har fördelats mellan de olika elevgrupperna för att stöda elever med olika stödformer. Specialundervisningen har utvärderats inom kollegiet och det nuvarande 3-stegs stödet står inför stora förändringar då de nya läroplansgrunderna och det nya stödsystemet skall följas och tillämpas fr.o.m. 1.8.2025. Läs och skrivtest (ILS och DLS) har hållits inom samtliga klasser och matematiktestet MAKEKO har hållits i åk 2 och åk 6.

Skolan har erbjudit elevvårdstjänster och elevvårdsplanen har följts. Elevernas välmående, personliga utveckling, skolgång, inläring och behov av stödåtgärder har följts upp inom elevvården och på pedamöten. Skolans elevvårdsgrupp har sammankommit 3 gånger under läsåret, gruppen har planerat, uppföljt och utvärderat målsättningarna för den allmänna elevvården. Under ett av de allmänna elevvårdsmötena, där man diskuterade kring planering och utveckling som bl.a. berör tryggheten och trivseln i skolan, deltog två föräldrarepresentanter från Hem och Skolas styrelse, däremot fanns ingen elevkårsrepresentant på plats.

Elevernas frånvaro har under hela läsåret kontinuerligt följts upp av klassföreståndarna, utgående från Skolskick-modellen och frånvarostatistiken har 4ggr under läsåret följts upp på lärarmöten. Inom Skolskick-projektet, som hört till läsårets nyckelområden, har fokus legat på elevernas välmåendefärdigheter och skolgångsförmåga, som tränats utgående från en årsklocka och dess teman som berör elevernas psykiska, fysiska och sociala välmående. Inom den allmänna elevvården har elevernas mängd av skolfrånvaro också följts upp. Inom den individuella elevvården har fokus legat på tidigt ingripande gällande elevers skolfrånvaro och på att hitta olika lösningar i de fall där frånvaron kraftigt ökat trots tidigt ingripande. I utvärderingen kunde det glädjande nog konstateras att skolnärvaron förbättrats i några fall, där skolfrånvaron ifjol varit mycket hög. Vidare kunde det konstateras att det mentala välmåendet överlag är bra hos majoriteten av skolans elever, men att det också finns elever som mår dåligt, vilket märks i skolvardagen.

I oktober ordnade Centralskolan i samarbete med Hangös välfärdskoordinator, Hanna Österlund, en föreläsning i Haga park skolans auditorium för samtliga svenska lågstadiers elevers vårdnadshavare i Hangö, där Christian Wentzel, verksamhetsledare för Stationens barn, föreläste kring barns och ungas välmående. Klass 5A och 5B samt deras klassföreståndare, deltog under vårterminen i välmåendeprogrammet KONTAKT, som var ett pilotprojekt för främjandet av mental hälsa och socio-emotionella färdigheter. Projektet pågick i 10 veckor och innehöll 10 lektioner, samt hemuppgifter som vårdnadshavarna även var involverade i. Elevernas välmående var också i fokus, då Hangös K-Supermarket under feb-maj sponsorerade ett fruktmellanmål på tisdagar och torsdagar, åt våra elever vars skoldag slutade senare på eftermiddagen. Idén till projektet, kom från Centralskolans Hem och Skola r.f., som via sina kontakter till K-Supermarket, fick detta förverkligat. Syftet med mellanmålet var att det skall ge eleverna ett extra energitillskott under långa skoldagar. Utöver detta har vissa av årskurserna också deltagit i en del undersökningar/kartläggningar, som tangerar elevernas fysiska, men också i viss mån psykiska och sociala välmående: I september deltog åk 5 i MOVE-mätningar av fysisk funktionsförmåga, i oktober deltog åk 3 och 5 i en elektronisk LIITU-undersökning som berörde barns och ungas fysiska aktivitetsvanor i Finland och i mars deltog åk 4 och 5 i den elektroniska Hälsa i Skolan utvärderingen i oktober. I april höll också EHYT/teamet för skolarbete, 2 lektioner förebyggande rusmedelsfostran för åk 1-4, och skolkuratoren tillsammans med en ungdomsarbetare höll motsvarande för åk 5-6.

Gällande mobbningen i skolan har de fall som kommit till kännedom, utretts och åtgärdats av klassföreståndarna. I vissa av fallen har det funnits behov av att koppla in skolkuratoren och rektorn och olika praktiska lösningar har utarbetats för berörda elever, för att få slut på mobbningen. Nolltolerans mot våld och oacceptabelt beteende har gällt. De mobbningssituationer som förekommit under läsåret har främst berört retande och kränkningar av olika slag. Våld- och hotsituationer har i viss mån förekommit mellan enstaka elever, men även flera från skolpersonalen har under detta läsårs utsatts för bl.a. våld och hot, och fallen har då också rapporterats vidare till andra myndigheter. Samarbetet med polisen har utökats under detta läsårs, vilket vi från skolans sida är ytterst tacksamma för. Polisen har för år 2025 uppgjort en nationell samarbetsmodell för verksamheten i skolorna, vilket innebär att polisens närvaro överlag skall utökas, både på skolgården och under lektioner, men även i problemlösningssituationer och då det gäller laglighetsfostran. Under vårterminen har polisen besökt Centralskolan ett par gånger och flera besök är på kommande framöver. I mars deltog också alla våra elever i polisens virtuella online-lektioner.

Under hela läsåret har fokus legat på välmående, trygghet och trivsel, samt en god studieatmosfär. Skolans säkerhetsföreskrifter har förankrats hos personalen. Vi har under läsåret haft utrymningsövning och lärarna har i klasserna gått igenom skolans praxis och agerande då behov finns att utrymma eller inrymma skolbyggnaden, samt gällande agerande i eventuella hotfulla och våldsamma situationer. I vår fostrande roll har vi under läsåret fokuserat på att eleven skall lära sig ta ansvar över sitt skolarbete, över sin egen men också andras och även skolans egendom, samt speciellt över sitt eget handlande i olika situationer. Vi har kontinuerligt poängterat våra s.k. ledstjärnor, av vilka hänsynstagandet och respekten gentemot andra, ett gott språkbruk och ett gott uppförande varit de allra viktigaste. Att skolans ordningsregler skall följas, att man bemöter andra, såväl elever som skolpersonal med respekt, att det skall finnas arbetsro och trygghet på lektionerna, är sådant som vi starkt betonat under hela läsåret.

Under hela skoldagen, även i undervisningen, har vi strävat efter minskad skärmtid för våra elever. Detta har inneburit att eleverna i mindre utsträckning än tidigare, har använt sin Ipad. Mängden digitalt lärande har således detta läsårs varit mindre, men dock så att den digitala lärstigen ändå har följts. För att ytterligare minska på elevernas skärmtid, men också för att göra skolmiljön tryggare och lugnare, har vi för eleverna haft minimerad användning av sin mobiltelefon under skoldagen. Om eleven haft sin mobiltelefon med till skolan, har den under hela skoldagen varit i störningsfritt läge i skolväskan, som förvarats inne i klassrummet eller i annat låst undervisningsutrymme. Vid viktiga ärenden till vårdnadshavaren eller om andra särskilda behov funnits, har eleven med lärarens lov fått använda sin mobiltelefon. Vi har således prioriterat den traditionella inläringen och satsat på Back to basic, med fokus på läsning, skrivning och räkning. "Boken" har prioriterats i undervisningen, även som skönlitteratur. Skolan inskaffade nya böcker till skolbiblioteket under höstterminen och även klassuppsättningar av böcker har erhållits från SFV. Klasserna har flitigt besökt dels skolans bibliotek men också stadsbiblioteket och läsinspiratör Agneta "Netta" Möller-Salmela. Tidningarna EOS och HBL junior har våra elever också kunnat ta del av, varav den senare sponsorerats av Hangö stadsbibliotek. Åk 3 blev under våren bjudna på författarbesök till stadsbiblioteket där de fick träffa författaren Carina Wolff-Brandt. Åk 6 hade besök av konstnären Sandra Kantanen.

Samtliga av läsårets nyckelområden har utvärderats av lärarkåren. Eleverna i åk 6 har utvärderat sin tid i Centralskolan, likaså har alla våra elevers vårdnadshavare i samråd med sitt barn, utvärderat kunskapsinhämtningen och trivseln i skolan under läsåret. På lärarmöten, i skolans ledningsgrupp, under utvecklingssamtal mellan rektor och lärare, inom lärarteamen samt vid läsårets slut, har lärarna utvärderat skolans verksamhet, trivseln i skolan och på arbetsplatsen men också teamverksamheten, samarbetet och samplaneringen mellan kollegerna. Wilma har varit den informationskanal, det elektroniska program, som främst använts mellan skolan och hemmet. Rektorn har skrivit infobrev, som satts på Wilma åt vårdnadshavarna. Klassvisa föräldramöten, där även rektorn deltog, hölls i augusti-september. Lärandesamtal har hållits med varje elev, där minst ena föräldern deltagit, och eleverna har erhållit mellanbetyg 5.12.2024. Skolan besökte julkyrkan den 21.12. Läsåret avslutades den 31.5 i skolans festsal, med inbjudna vårdnadshavare, och därefter hölls betygsutdelningen i klasserna av klassföreståndarna. Skolans verksamhetsberättelse delgavs vårdnadshavarna via Wilma den 31.5.2025.

Hangö 31.05.2025

Monica Lönnqvist
Rektor